

Гэдэсний түгжрэлийн дараах гэдэс саажих эмгэгт Уламжлалт анагаах ухааны эм засал, зүү эмчилгээний нөлөөг судалсан үр дүн

Б.Ундармаа¹, Д.Насанхишиг², У.Оюун-Эрдэнэ³, Г.Цэрэндулам², М.Анударь²,
М.Алзахгүй², Ю.Оюунбилэг⁴, Н.Батчимэг³, В.Энхтуяа⁴

¹АШУУИС, Монгол Анагаах Ухааны Төв Эмнэлэг

²АШУУИС, Ахисан түвшний сургууль

³АШУУИС, АУС, Эмнэлзүйн лабораторийн тэнхим

⁴АШУУИС, МАУОУС, Зүү төөнө заслын тэнхим

Цахим шуудан: undarmaa.bayar@mnums.edu.mn, Утас: 89118982

Түлхүүр үг:

Гэдэсний түгжрэл, гэдэс саажилт, цахилгаан зүү эмчилгээ, уламжлалт анагаах ухаан, наалдац

Товч утга:

Үндэслэл: Гэдэсний түгжрэлийн дараах гэдэс саажих эмгэг нь мэс заслын дараах түгээмэл тохиолдох хүндрэлүүдийн нэг бөгөөд өвчтөний эдгэрэлтийг удаашруулж, эмчилгээний үр дүнд сөрөг нөлөө үзүүлдэг. Иймээс уг эмгэгийн эмчилгээний үр нөлөөг сайжруулах шинэ, үр ашигтай аргуудыг судлах хэрэгцээ өндөр байна. **Зорилго:** Наалдцын шалтгаант нарийн гэдэсний түгжрэлийн дараах гэдэс саажих эмгэгт уламжлалт анагаах ухааны эм засал болон зүү эмчилгээний эмнэлзүйн үр нөлөөг үнэлэх. **Арга, аргачлал:** Эмнэлзүйн тохиолдлын судалгааны аргаар 47 настай, эмэгтэй өвчтөнд мэс заслын дараа үүссэн гэдэс саажих эмгэгт уламжлалт анагаах ухааны эм засал болон цахилгаан зүү эмчилгээг хийж (3 удаагийн курс эмчилгээ), багажийн болон лабораторийн шинжилгээний үзүүлэлтүүд болон эмнэлзүйн шинж тэмдгийн өөрчлөлтийг харьцуулж үр дүнг тооцлоо. **Үр дүн:** Эмчилгээний дараа өвчтөний хэвлийн өвдөлт мэдэгдэхүйц буурч, гэдэсний гүрвэлзэх хөдөлгөөн сэргэн, өтгөн болон хий гадагшлах үйл ажиллагаа хэвийн болсон. **Дүгнэлт:** Гэдэсний саажилтын үед уламжлалт анагаах ухааны эм засал, зүү эмчилгээ нь гэдэсний гүрвэлзэх хөдөлгөөнийг нэмэгдүүлэх, эмнэлзүйн шинж тэмдгүүдийг мэдэгдэхүйц бууруулах, дахин наалдац үүсэхээс сэргийлэхэд эерэг нөлөө үзүүлж байна.

Оршил: Гэдэсний түгжрэл нь хоол боловсруулах замын агуулагдахуун доошлохгүй саатах эмгэг бөгөөд ялангуяа нарийн гэдэсний түгжрэл нь мэс заслын практикт түгээмэл тохиолддог, яаралтай тусламж шаарддаг эмгэг юм.¹ Орчин үед хэвлийн хөндийн мэс заслын тоо нэмэгдэж байгаатай холбоотойгоор наалдцын шалтгаант нарийн гэдэсний түгжрэл (Adhesive Small Bowel Obstruction, ASBO)-ийн эзлэх хувь өндөр хэвээр байгаа бөгөөд нийт нарийн гэдэсний түгжрэлийн шалтгааны дийлэнх хувийг эзэлж байна.^{2,3}

Наалдцын шалтгаант нарийн гэдэсний түгжрэл нь зөвхөн түгжрэлийн шинж тэмдгээр хязгаарлагдахгүй, цаашид гэдэсний цусан хангамж алдагдах, ишеми, некроз, перитонит зэрэг ноцтой хүндрэлүүдэд хүргэх эрсдэлтэй байдаг.³ Түүнчлэн мэс заслын эмчилгээ нь өөрөө дахин наалдац үүсэх эрсдэлийг нэмэгдүүлдэг тул эмчилгээний сонголтод тодорхой хязгаарлалтыг бий болгодог.²

Гэдэсний түгжрэлийн дараах үе шатанд үүсэх гэдэс саажих эмгэг нь гэдэсний гүрвэлзэх хөдөлгөөн удаахрах, хоол боловсруулах үйл ажиллагаа саатах зэргээр илэрдэг бөгөөд мэс заслын дараах нийтлэг хүндрэлд тооцогддог.⁸ Судалгаагаар энэхүү эмгэг нь өвчтөний эмнэлэгт хэвтэх хугацааг уртасгаж, эмчилгээний зардлыг нэмэгдүүлэхэд нөлөөлдөг болохыг тогтоосон байна.⁵

Одоогийн эмчилгээний чиг хандлага нь дэмжих эмчилгээ (шингэн нөхөх, ходоодны гуурс тавих), эмийн эмчилгээ болон шаардлагатай тохиолдолд мэс заслын арга (adhesiolysis)-д тулгуурлаж байна.^{2,3} Гэсэн хэдий ч эдгээр аргууд нь гэдэсний хэвийн хөдөлгөөнийг богино хугацаанд бүрэн сэргээхэд хангалттай үр дүнтэй арга биш бөгөөд дахилт, хүндрэлээс бүрэн сэргийлж чаддаггүй хязгаарлагдмал талтай хэвээр байна.^{2,3} Сүүлийн жилүүдэд уламжлалт анагаах ухаан, ялангуяа зүү эмчилгээ нь гэдэсний хөдөлгөөнийг